

Sygn. akt I C 1922/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Maciej Plaskacz

Protokolant stażysta Karolina Komorowska

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2016 r. w Grudziądzu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **spółce akcyjnej w W.**

przeciwko **P. L.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego P. L. na rzecz powodowego (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 8.697,93 zł (osiem tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt siedem złotych 93/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od następujących kwot:

- 7.939,14 zł od dnia 19 czerwca 2013 r. do dnia 24 marca 2016 r.,

- 758,79 zł od dnia 14 grudnia 2013 r. do dnia 24 marca 2016 r.;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. należność główną w kwocie 8.697,93 zł oraz odsetki w kwocie 2.475 zł zasądzone w punkcie I sentencji wyroku rozkłada na 38 rat miesięcznych, pierwszą w kwocie 72,93 zł i następne 37 w kwocie po 300 zł, płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następnego po tym, w którym wyrok się uprawomocni – z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od uchybionego terminu płatności poszczególnych rat do dnia zapłaty;

IV. kosztami sądowymi, od których pozwany był zwolniony, i wydatkami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa obciąża Skarb Państwa;

V. nie obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz strony powodowej.

Sygn. akt I C 1922/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 czerwca 2015 r. (k. 3-6) powodowy (...) spółka akcyjna w W. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego P. L. kwoty 8.697,93 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 7.939,14 zł od dnia 19 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty i od kwoty 758,79 zł od dnia

14 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu. Strona powodowa przytoczyła następujący stan faktyczny. Dnia 12 czerwca 2012 r. pozwany przebiegał przez jezdnię w miejscu niedozwolonym i spowodował wypadek, w którym doszło do uszkodzenia pojazdu F. (...). Strona powodowa z tytułu ubezpieczenia autocasco

wypłaciła poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 7.939,14 zł odpowiadającej kosztom naprawy pojazdu i kwocie 758,79 zł odpowiadającej kosztom holowania. Jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia regresowego został wskazany art. 828 § 1 k.c.

Nakazem zapłaty (k. 111) wydanym dnia 9 lipca 2015 r. w postępowaniu upominawczym, I Nc 2117/15, referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Grudziądzu nakazał pozwanemu, aby zapłacił stronie powodowej kwotę dochodzoną pozwem

wraz z żądanymi odsetkami oraz kwotą 1.325,75 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Wskazany nakaz został zaskarżony w całości przez pozwanego sprzeciwem (k. 115-116), w którym pozwany wniósł o oddalenie powództwa, negując zasadę i zakres swojej odpowiedzialności. Pozwany podniósł ponadto zarzut przedawnienia.

Postanowieniem z dnia 1 października 2015 r. (k. 136) Sąd zwolnił pozwanego od kosztów sądowych w całości.

Na rozprawie dnia 29 października 2015 r. (k. 143) pozwany zgłosił wniosek o rozłożenie należności na raty w razie uwzględnienia powództwa.

Na rozprawie dnia 24 marca 2016 r. (k. 178) pozwany zadeklarował spłatę należności w ratach po 300 zł.

Sprawa została rozpoznana w postępowaniu zwyczajnym.

Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 12 czerwca 2012 r. pozwany P. L. w drodze ze szkoły przebiegał w niedozwolonym miejscu przez ul. (...) w G.. Pozwany wybiegł zza autobusu i uderzył w nadjeżdżający z niewielką prędkością samochód marki F. (...) kierowany przez T. A.. Na skutek uderzenia w pojeździe F. (...) doszło m.in. do uszkodzenia lewego lusterka, lewego błotnika, szyby i lewego słupka. Po zdarzeniu samochód został odholowany do zakładu naprawczego.

W chwili zdarzenia pozwany miał ukończone 18 lat.

Dowody:

Zeżnanie świadka T. A. – k. 142-142v.

Zeżnanie pozwanego przesłuchanego w charakterze strony – k. 142v.

Zaświadczenie o zdarzeniu drogowym – k. 30

Przyczynę zdarzenia stanowiło zachowanie pozwanego, który przechodził przez jezdnię w miejscu i w sposób niezgodny z przepisami, tj. w sposób uniemożliwiający kierującemu samochodem F. (...) podjęcie jakichkolwiek reakcji obronnych. Postępowanie pozwanego było nieadekwatne do zachowania nakazanej ostrożności i pozbawiło go szansy uniknięcia potrącenia. Między zachowaniem kierowcy pojazdu a zdarzeniem nie ma związku przyczynowego. Zidentyfikowane w postępowaniu likwidacyjnym uszkodzenia pojazdu mogły powstać w wyniku zdarzenia. Poniesione koszty naprawy pojazdu były ekonomicznie uzasadnione i celowe.

Dowód:

Pisemna opinia biegłego dr inż. W. G. – k. 145-163

Koszt naprawy samochodu F. (...) wyniósł 7.939,15 zł, a koszt jego holowania z miejsca zdarzenia – 758,79 zł.

Dowody:

Faktura VAT (...) – k. 74-75

Faktura VAT nr (...) z załącznikami – k. 81-85

(...) spółka akcyjna w W. udzielał właścicielowi pojazdu marki F. (...) ochrony ubezpieczeniowej na podstawie umowy ubezpieczenia autocasco. Strona powodowa wypłaciła poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 7.939,15 zł odpowiadającej kosztom naprawy pojazdu i pokryła koszty holowania w kwocie 758,79 zł.

Dowody:

Potwierdzenie pokrycia – k. 97-99

Polisa – k. 104

Pisma z dnia 26 czerwca 2012 r. i 13 lipca 2012 r. – k. 72 i 73

Pismem z dnia 4 czerwca 2013 r. strona powodowa wezwała pozwanego do zaspokojenia jej roszczenia regresowego w kwocie 7.939,14 zł w terminie do dnia 18 czerwca 2013 r. Pismem z dnia 29 listopada 2013 r. strona powodowa wezwała pozwanego do zaspokojenia jej roszczenia regresowego w kwocie 758,79 zł w terminie do dnia 13 grudnia 2013 r.

Dowody:

Pismo z dnia 4 czerwca 2013 r. – k. 76

Pismo z dnia 29 listopada 2013 r. – k. 88

Pozwany mieszka z rodzicami. W październiku 2015 r. pracował za wynagrodzeniem minimalnym. Do budżetu rodzinnego dokładał miesięcznie ok. 500-600 zł i dysponował miesięcznie wolnymi środkami w kwocie ok. 400-500 zł. Pod koniec grudnia 2015 r. pozwany stracił pracę, której od tego czasu poszukuje. Pozwany jest technikiem budownictwa. Może liczyć na finansowe wsparcie rodziców.

Dowody:

Zeznanie pozwanego przesłuchanego w charakterze strony – k. 143, 178

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny ustalony został na podstawie dokumentów, zeznań świadka T. A., zeznań pozwanego przesłuchanego w charakterze strony oraz opinii biegłego dr inż. W. G..

Dokumenty, z których przeprowadzono dowód, należało ocenić jako wiarygodne, gdyż ich rzetelność i autentyczność nie zostały w toku procesu podważone.

Zeznania świadka T. A. oraz pozwanego przesłuchanego w charakterze strony zasługiwały na walor wiarygodności, gdyż były spójne, logiczne, zgodne z zasadami doświadczenia życiowego oraz wzajemnie się uzupełniały. Należy zauważyć, że w toku postępowania pozwany nie podtrzymywał zarzutów zmierzających do podważenia zasady lub zakresu swojej odpowiedzialności.

Pisemna opinia biegłego dr inż. W. G. stanowiła wartościowy środek dowodowy. Zastrzeżeń Sądu nie budziła zarówno podstawa faktyczna opinii,

jak i przebieg rozumowania i wyciągnięte wnioski. Wszystkie te elementy wykonane zostały rzetelnie, wnioski wynikają logicznie z ustaleń faktycznych, a opinia jest pozbawiona niespójności czy niekonsekwencji. Za przydatnością opracowanej opinii przemawiają ponadto wysokie kwalifikacje biegłego, których potwierdzeniem jest zarówno posiadanie przez niego stopnia naukowego doktora inżyniera, jak i wieloletnie doświadczenie w opiniowaniu. Strony nie zgłosiły zastrzeżeń do opinii.

Przed przystąpieniem do rozważań należy poddać ocenie podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia. W przypadku wstąpienia przez ubezpieczyciela w prawa zaspokojonego wierzyciela roszczenie zachowuje swoje dotychczasowe właściwości, w tym w zakresie przedawnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2010 r., I CSK 166/09, niepubl.). Do roszczeń poszkodowanego wynikłych ze zdarzenia z udziałem pozwanego znajduje zastosowanie art. 442¹ § 1 zd. pierwsze k.c., zgodnie z którym roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Biorąc pod uwagę, że zdarzenie miało miejsce dnia 12 czerwca 2012 r., a powództwo wytoczono dnia 10 czerwca 2015 r., trzyletni termin przedawnienia nie upłynął, a podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia okazał się bezzasadny.

W myśl art. 828 § 1 zd. pierwsze k.c., jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Roszczenie regresowe ubezpieczyciela ma charakter pochodny, zależny od istnienia zobowiązania, z tytułu którego może być wykonywane (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2009 r., V CSK 447/08, niepubl.). Nabycie przez powodowy zakład ubezpieczeń roszczenia przeciwko pozwanemu zależne jest zatem od możliwości przypisania mu odpowiedzialności za naprawioną szkodę. Podstawę tej odpowiedzialności stanowi art. 415 k.c., zgodnie z którym kto z winy swojej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Z dokonanych ustaleń faktycznych wynika, że wyłączną przyczyną zdarzenia z dnia 12 czerwca 2012 r. było zachowanie pozwanego, który wtargnął na jezdnię zza autobusu, w miejscu niedozwolonym i w sposób niedający kierowcy szans na podjęcie jakiegokolwiek manewru obronnego. Pozwanemu można przy tym przypisać winę, gdyż naruszone przez niego zasady ruchu drogowego nakazujące przekraczanie jezdni w miejscach do tego przeznaczonych z zachowaniem należytej ostrożności są powszechnie znane i przestrzegane w społeczeństwie. Przedstawiona Sądowi opinia biegłego wyklucza jednocześnie możliwość przypisania winy kierowcy pojazdu F. (...), co wyłącza zastosowanie w niniejszej sprawie instytucji przyczynienia (art. 362 k.c.).

Naprawiona przez stronę powodową szkoda pozostawała w adekwatnym związku przyczynowym z zachowaniem pozwanego, gdyż zarówno transport pojazdu do miejsca jego naprawy, jak i wykonana naprawa były konieczne do przywrócenia pojazdu do stanu istniejącego przed wypadkiem. Wydatki poniesione w toku naprawy były przy tym ekonomicznie uzasadnione i celowe.

Z podanych względów powództwo okazało się zasadne w całości i zasługiwało na uwzględnienie, o czym orzeczono na podstawie art. 415 w zw. z art. 828 § 1 k.c. w punkcie I sentencji wyroku. Roszczenie o odsetki opierało się na art. 481 k.c., a podane daty początkowe naliczania odsetek pozostawały zbieżne z czasem opóźnienia liczoną od upływu terminów do spełnienia świadczeń zakreślonych w wezwaniach kierowanych do pozwanego (art. 455 k.c.).

W myśl art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. W rozpoznawanej sprawie wystąpił szczególnie uzasadniony przypadek pozwalający na zastosowanie dyspozycji powołanego przepisu, gdyż sytuacja finansowa pozwanego jest

na tyle trudna, że obowiązek jednorazowej zapłaty należności obciążyłby go nadmiernie. Pozwany ma obecnie 22 lata, a jego dochody są niestabilne. Jednocześnie jednak pozwany uzyskał pożądaną na rynku pracy zawód technika budownictwa i ma pewne doświadczenie zawodowe np. z pracy świadczonej do końca ubiegłego roku, co pozwala założyć, że podjęte przez niego starania o znalezienie pracy zakończą się sukcesem. Dodatkowo, pozwany może liczyć na finansowe wsparcie rodziców, z którymi prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Postawa pozwanego prezentowana podczas procesu po rozpoczęciu rozprawy przemawia za tym, że wykona on zobowiązanie po rozłożeniu na raty. Za właściwe Sąd uznał rozłożenie należności głównej i odsetek naliczonych za okres do dnia wyrokowania na 38 rat, pierwsza w wysokości 72,93 zł, a pozostałe w kwocie po 300 zł. Takie ukształtowanie wysokości i ilości rat zapewnia uzyskanie przez stronę powodową należnego jej świadczenia w akceptowalnym terminie, bez obciążania ponad miarę pozwanego. Rozkładając zasądzoną należność na raty, Sąd oddalił powództwo w zakresie odsetek za opóźnienie od ratałnych świadczeń za okres od zamknięcia rozprawy do daty płatności poszczególnych rat (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZP 126/06, OSNC 2007, nr 10, poz. 147, oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70, OSNC 1971, nr 4, poz. 61).

O wydatkach poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa w postaci wynagrodzenia biegłego oraz kosztach sądowych, od których pozwany był zwolniony, orzeczono na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.), obciążając nimi ostatecznie Skarb Państwa.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparto na podstawie art. 102 k.p.c. Strona powodowa wygrała proces w całości, co – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu – uzasadniałoby obciążenie pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

W rozpoznawanej sprawie wystąpił jednak szczególnie uzasadniony wypadek, co przemawiało za odstąpieniem od takiego obciążenia. Po pierwsze, pozwany w chwili zdarzenia miał dopiero 18 lat. Młody wiek nie uzasadnia wprawdzie stosowania niższych wymagań co do staranności w życiu codziennym, ale na płaszczyźnie słuszności usprawiedliwia większą wyrozumiałość wobec zachowań nieprzemysłanych, które w pewnym stopniu wynikają z braku doświadczenia. Po drugie, pozwany dopiero wchodzi na rynek pracy i zaczyna budować swój dobrobyt finansowy. Zasadne roszczenia odszkodowawcze powiększone o naliczone do dnia wyrokowania odsetki przekraczają natomiast 11.000 zł, stanowiąc poważny ciężar dla pozwanego na początku jego kariery zawodowej. Po trzecie, rozmiar szkody był znaczny w zestawieniu z niewielkim stopniem lekkomyślności, jaką wykazał się pozwany. Po czwarte wreszcie, obciążenie pozwanego kosztami procesu mogłoby istotnie utrudnić lub wręcz uniemożliwić zaspokojenie roszczeń uwzględnionych w punkcie I sentencji wyroku, nawet przy uwzględnieniu rozłożenia ich na raty.